

Стаття 1292. Контроль за виконанням заповіту

- 1. Спадкоємці мають право контролювати дії виконавця заповіту.**
- 2. Якщо спадкоємцями є малолітні, неповнолітні, недієздатні особи або особи, цивільна дієздатність яких обмежена, контроль за виконанням заповіту здійснюють батьки (усиновлювачі), опікуни, піклувальники, а також орган опіки та піклування.**
- 3. За вимогою осіб, визначених частинами першою і другою цієї статті, виконавець заповіту повинен звітувати про дії, які були ним вчинені щодо виконання заповіту.**
- 4. Після виконання заповіту виконавець заповіту подає спадкоємцям або їхнім законним представникам звіт про виконання своїх повноважень.**

Коментар:

1. Оскільки реалізація заповідальних розпоряджень має на меті, передусім, передачу спадкового майна спадкоємцям, закон надає останнім право контролювати дії виконавця заповіту. Такий контроль може виражатися у перевірці відповідності заповіту та розпорядженням заповідача будь-яких дій виконавця, що знаходяться у його компетенції (ст. 1290 ЦК).

Незважаючи на наділення спадкоємців правом контролю, вони не вправі втручатися у діяльність виконавця заповіту. У разі якщо спадкоємці вважають, що дії виконавця заповіту порушують їхні права та охоронювані законом інтереси, вони вправі усунути виконавця від виконання ним своїх обов'язків (ст. 1287 ЦК) або оскаржити правомірність його дій у суді (ст. 1293 ЦК).

2. Від імені малолітніх, неповнолітніх, недієздатних спадкоємців, а також спадкоємців з обмеженою дієздатністю право контролю за виконанням заповіту здійснюють батьки (усиновлювачі), опікуни, піклувальники, а також орган опіки та піклування.

3. На вимогу спадкоємців або їхніх законних представників виконавець зобов'язаний доповідати їм про заходи, які вживаються ним в ході реалізації останньої волі заповідача.

4. Виконавши усі розпорядження заповідача, виконавець заповіту зобов'язаний представити спадкоємцям або їхнім законним представникам звіт. Такий звіт складається і подається виконавцем незалежно від того, чи заявлена спадкоємцями або їхніми законними представниками відповідна вимога.

Закон не врегульовує питання про форму такого звіту. Очевидно, проте, що на відміну

від обов'язку щодо звітування про дії, які були ним вчинені з метою виконання заповіту на певному етапі розвитку спадкових правовідносин (ч. 3 цієї статті), який може бути виконаний в усній формі, остаточний звіт виконавцем оформлюється письмово.

Виконавець подає звіт кожному із спадкоємців окремо. Однак у випадку, якщо заповітом або договором між спадкоємцями та виконавцем заповіту (у разі призначення виконавця самими спадкоємцями) передбачена можливість складання спільного звіту, він вправі подати звіт одному із спадкоємців.